

“อ้อย” เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยอีกชนิดหนึ่งนอกเหนือจากข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา โดยประเทศไทยส่งออก “น้ำตาลทราย” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากอ้อยเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากบราซิล โดยปีการผลิต 2556/57 บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย จำกัด คาดการณ์ว่าปริมาณน้ำตาลบริโภคในประเทศอยู่ที่ 2.5 ล้านตัน ส่วนน้ำตาลส่งออกจะมีปริมาณ 8.0-8.5 ล้านตัน

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทย ยังมีแนวโน้มพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมพลังงานอย่างจริงจัง เช่นเดียวกับกลุ่ม KTIS ที่มองทิศทางของธุรกิจไปสู่ความหมายที่มากกว่าน้ำตาล หรือ More Than Sugar

ประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาล โดยอ้อยที่ขายไป ชาวไร่อ้อยจะได้ส่วนแบ่งในอัตราร้อยละ 70% และโรงงานน้ำตาล 30%

ระบบนี้เองที่ทำให้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลมีเสถียรภาพ ไม่มีการขาดแคลน เป็นระบบที่ทำให้ไทยสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในการส่งออกได้ เพราะเป็นแรงจูงใจให้ชาวไร่อ้อยปลูกอ้อยมากขึ้น และให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น รวมทั้งจูงใจให้ฝ่ายโรงงานมุ่งในการลดต้นทุนการผลิตลง ดังนั้น หากราคาอ้อยหรือราคาน้ำตาลในตลาดโลกตกลง ไทยก็ยังสามารถอยู่ได้ ต่างจากโรงงานน้ำตาลในบราซิลที่เมื่อราคาน้ำตาลทรายโลกตกลงมาเหลือ 14 เซนต์ต่อออนซ์ ก็พบว่าปิดตัวไปหลายแห่ง แต่ในไทยเมื่อต้นทุนที่ถูกก็ยังสามารถอยู่ได้

อีกมาก ส่วนน้ำตาลเอง ก็ยังสามารถพัฒนาไปในเชิงสารเคมีได้อีกด้วย”

ขณะเดียวกัน โรงงานน้ำตาลยังมีการพัฒนาในการดูแลชาวไร่อ้อยในการพัฒนาเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น โดยให้สูงกว่าค่าเฉลี่ยในปัจจุบันซึ่งอยู่ที่ 10-11 ตันต่อไร่ และเชื่อว่ายังสามารถทำได้สูงกว่านี้เพราะในบางพื้นที่มีผลผลิตสูงถึง 15-25 ตันต่อไร่ ส่วนราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกนั้น เห็นว่าได้ผ่านจุดต่ำสุดที่ราคา 14 เซนต์ต่อออนซ์ไปแล้ว และมองว่าจากนี้ไปน่าจะอยู่

ปั่น‘อ้อย’เป็นมากกว่า‘น้ำตาล’

เกษตรกรไทยฯต่อธุรกิจปูทางเพิ่มรายได้ชาวไร่

ประพันธ์ ศิริวิริยะกุล

● จากพืช “อาหาร” สู่วัสดุ “พลังงาน”

“ประพันธ์ ศิริวิริยะกุล” กรรมการผู้จัดการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือกลุ่ม KTIS กล่าวถึงทิศทางของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย ว่าจะไปในทิศทางที่มากกว่าธุรกิจผลิตน้ำตาลทราย โดย “อ้อย” เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความมั่นคงที่สุดในพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ จากระบบการแบ่งปันผล

เช่นเดียวกับชาวไร่อ้อย และยังได้รับอานิสงส์จากการขึ้นราคาน้ำตาลทราย 5 บาทต่อกิโลกรัมไปก่อนหน้านี้ เมื่อราคาในตลาดลดลงไปก็ยังสามารถอยู่ได้เช่นกัน

รวมทั้งระบบนี้เองที่รัฐบาลไม่จำเป็นต้องควักเงินเข้ามาสนับสนุน เหมือนกับสินค้าเกษตรชนิดอื่นๆ ซึ่งที่ผ่านมาหลายคนอาจยังเข้าใจผิด เพราะในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล รัฐบาลเพียงแค่ช่วยค่าประกันเงินกู้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เท่านั้นเอง แต่เมื่อถึงเวลาเปิดหีบอ้อยทางกองทุนอ้อยและน้ำตาลก็จะนำเงินจากส่วนกลางไปคืน ธ.ก.ส. ซึ่งถือว่ารัฐบาลไม่ได้ใช้เงินงบประมาณมาช่วยแต่อย่างใด

นอกจากนี้ การที่ “อ้อย” เป็นมากกว่าน้ำตาลที่จัดอยู่ในอุตสาหกรรมอาหาร เพราะยังเป็นพลังงานได้ด้วย จึงเห็นทิศทางการเติบโตที่ดี และนโยบายของภาครัฐที่ต้องการลดพื้นที่ปลูกข้าวมาลงลง จึงยังเป็นโอกาสที่ดีที่เกษตรกรจะหันมาปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นด้วย

“ทิศทางการพัฒนาอ้อยและน้ำตาลจะเป็นไปในรูปแบบที่ครบวงจรมากขึ้น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอ้อย นอกจากจะได้น้ำตาลทรายแล้วยังสามารถนำวัตถุดิบจากผลพลอยได้ หรือบายนโปรดักส์ ไปทำอย่างอื่นได้หมด เช่น โมลาส หรือ กากน้ำตาล สามารถนำไปผลิตเอทานอลได้ และกากอ้อย ก็ยังนำไปใช้ในโรงงานไฟฟ้าชีวมวล คือใช้ทุกอย่างจนไม่เหลือ นับเป็นการเพิ่มมูลค่าของบายนโปรดักส์ ทำให้มองว่าในอนาคตต่อไปจะไม่ใช้การขายน้ำตาลทรายธรรมดาๆ แล้ว แต่จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น อุตสาหกรรมนี้จึงยังมีความน่าสนใจและสามารถพัฒนาไปได้

ในช่วงขาขึ้น และล่าสุดที่ราคาอยู่ที่ 17-18 เซนต์ต่อออนซ์

● วางแผนผังธุรกิจครบวงจร

สำหรับ บมจ.เกษตรไทยฯ อยู่ในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลมาเมื่อ 50 ปี ก่อน จากกำลังการผลิต 500 ตันต่อวัน มาจนถึงปัจจุบันมีโรงงานน้ำตาลรวม 3 แห่ง กำลังการผลิตรวม 8.8 หมื่นตันต่อวัน ประกอบไปด้วย 1.โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย มีกำลังการผลิต 5.5 หมื่นตันต่อวัน ซึ่งถือเป็นโรงงานที่มีกำลังการผลิตสูงที่สุดในโลก 2.โรงงานน้ำตาลไทยเอกสิทธิ์ กำลังการผลิต 1.8 หมื่นตันต่อวัน และ 3.โรงงานน้ำตาลรวมผล กำลังการผลิต 1.5 หมื่นตันต่อวัน โดยนับเป็นผู้ผลิตน้ำตาลอันดับ 3 ของประเทศ

นอกจากนี้ ยังมีโรงงานผลิตเอ็กกระดาชจากชานอ้อย คือบริษัท เอ็นไวรอนเม้นท์ พัลฟ์ แอนด์ เปเปอร์ จำกัด กำลังการผลิตปีละ 1 แสนตัน ซึ่งช่วยลดการตัดต้นไม้ได้ปีละ 32 ล้านต้น ผลิตภัณฑ์เอ็กกระดาชจากโรงงาน

อีกมาก ส่วนน้ำตาลเอง ก็ยังสามารถพัฒนาไปในเชิงสารเคมีได้อีกด้วย”

ขณะเดียวกัน โรงงานน้ำตาลยังมีภาระในการดูแลชาวไร่้อยู่ในการพัฒนาเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น โดยให้สูงกว่าค่าเฉลี่ยในปัจจุบันซึ่งอยู่ที่ 10-11 ตันต่อไร่ และเชื่อว่ายังสามารถทำได้สูงกว่านี้เพราะในบางพื้นที่มีผลผลิตสูงถึง 15-25 ตันต่อไร่ ส่วนราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกนั้น เห็นว่าได้ผ่านจุดต่ำสุดที่ราคา 14 เซนต์ต่อออนซ์ไปแล้ว และมองว่าจากนี้ไปน่าจะอยู่

น้ำตาล' ยได้ชาวไร่

ในช่วงขาขึ้น และล่าสุดที่ราคาอยู่ที่ 17-18 เซนต์ต่อออนซ์

●● กางแผนฝังลูกรถจักรบวงจร

สำหรับ บมจ.เกษตรไทยฯ อยู่ในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลมาเมื่อ 50 ปี ก่อน จากกำลังการผลิต 500 ตันอ้อยต่อวัน มาจนถึงปัจจุบันมีโรงงานน้ำตาลรวม 3 แห่ง กำลังการผลิตรวม 8.8 หมื่นตันอ้อยต่อวัน ประกอบไปด้วย 1.โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย มีกำลังการผลิต 5.5 หมื่นตันอ้อยต่อวัน ซึ่งถือเป็นโรงงานที่มีกำลังการผลิตสูงสุดในโลก 2.โรงงานน้ำตาลไทยเอกสิทธิ์ กำลังการผลิต 1.8 หมื่นตันอ้อยต่อวัน และ 3.โรงงานน้ำตาลรวมผล กำลังการผลิต 1.5 หมื่นตันอ้อยต่อวัน โดยนับเป็นผู้ผลิตน้ำตาลอันดับ 3 ของประเทศ

นอกจากนี้ ยังมีโรงงานผลิตเอ็กระดาษจากชานอ้อย คือบริษัท เอ็นไวรอนเม้นท์ พัลพ์ แอนด์ เปเปอร์ จำกัด กำลังการผลิตปีละ 1 แสนตัน ซึ่งช่วยลดการตัดต้นไม้ได้ปีละ 32 ล้านต้น ผลกระทบเชิงกระดาดจากโรงงานสามารถนำไปทำกระดาษ กระดาษทิชชู รวมทั้งยังสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารเสริมได้อีกด้วย ส่วนโรงงานผลิตเอทานอล มีกำลังการผลิต 2.3 แสนลิตรต่อวัน ซึ่งโรงงานทั้ง 2 แห่งที่วางที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ติดกับโรงงานน้ำตาลเกษตรไทยฯ ทำให้ช่วยลดต้นทุนในการขนส่งวัตถุดิบผลพลอยได้ (บายโปรดัคส์) เหล่านี้เข้าโรงงานได้ ส่วนน้ำเสียจากการผลิตเอทานอลยังนำไปทำเป็นไบโอแก๊สที่ใช้ทดแทนถ่านหินในโรงงานเอทานอลอีก

รวมทั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอีก 1 แห่ง และโรงไฟฟ้าชีวมวลจากชานอ้อยอีก 3 แห่ง โดยได้เปิดดำเนินการโรงไฟฟ้าแห่งแรกไปแล้วเมื่อปลายปี 2556 คือ โรงไฟฟ้าชีวมวล เกษตรไทยไบโอเพาเวอร์ กำลังการผลิต 60 เมกะวัตต์ และอยู่ระหว่างการก่อสร้างอีก 2 แห่งอยู่ที่ จ.นครสวรรค์ และอุดรดิตถ์ คาดว่าจะแล้วเสร็จในปลายปีนี้

“ทั้ง 9 โรงงานของกลุ่ม KTIS ถือเป็นธุรกิจที่เอื้อกันได้อย่างมาก โดยธุรกิจโรงไฟฟ้าเป็นธุรกิจที่มีความน่าสนใจ เพราะในอนาคตไฟฟ้าในเมืองไทยอาจจะไม่เพียงพอ เราจึงมีแผนที่จะทำโรงไฟฟ้าที่เพิ่งเปิดดำเนินการไปเมื่อปลายปีก่อนก็สามารถทำกำไรให้กับบริษัทได้ และปีนี้จะสามารถได้เข้ามาเต็มปี แต่ที่สำคัญที่สุดคือโรงงานน้ำตาล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่เราค่อนข้างให้ความสำคัญมาก และเราก่อนหน้านี้มีความมั่นคงทางวัตถุดิบ เพราะเราดูแลชาวไร่อ้อยดีที่สุด จากสโลแกนที่ว่า หากชาวไร่อ้อยมีความมั่งคั่ง กลุ่ม KTIS มั่นคง โดยได้มีการตั้งโรงเรียนเกษตรกรให้ความรู้การพัฒนาการปลูกอ้อยให้เกษตรกร มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาเพื่อช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้” ประพันธ์ กล่าวและว่า

ล่าสุด เมื่อบริษัทกระจายหุ้นโดยขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์การระดมทุนของกลุ่ม KTIS

1 เพื่อนำไปขยายกำลังการผลิตของโรงงานน้ำตาลของบริษัท

2 เพื่อนำไปลงทุนในการสร้างโรงงานปุ๋ยชีวภาพ

3 เพื่อนำไปลงทุนในการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลจากชานอ้อยเพื่อเพิ่มกำลังผลิตไฟฟ้า

4 เพื่อนำไปลงทุนในโครงการผลิตน้ำเชื่อมและโครงการผลิตน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์พิเศษ

5 เพื่อนำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียน

6 เพื่อออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่กลุ่มผู้ถือหุ้นสิงคโปร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปรับโครงสร้างของกลุ่มบริษัท

คม ชัด ลึก สรวรรค์

ก็ยังเปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้าร่วมถือหุ้น ร่วมเป็นเจ้าของบริษัทโรงงานน้ำตาลด้วย ซึ่งพบว่ามีเกษตรกรที่เข้ามาถือหุ้นในบริษัทเกือบ 2,000 ราย จากเกษตรกรที่เป็นคู่สัญญากับกลุ่ม KTIS ปัจจุบันมีกว่า 1.7 หมื่นราย จาก จ.นครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียง นอกจากนี้การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยังถือเป็นความภาคภูมิใจของคนใน จ.นครสวรรค์อีกด้วย เพราะเป็นหุ้นภูมิภาคตัวแรกของจังหวัด

ขณะเดียวกัน บริษัทยังมีความแข็งแกร่งจากการผลิตและพัฒนาเครื่องจักรของตนเอง ซึ่งนอกจากจะช่วยลดต้นทุนในธุรกิจได้แล้ว ยังสนับสนุนให้คนของบริษัทเองได้มีความรู้ในด้านนี้เพิ่มเติมด้วย

●● เป้าหมายต่อยอดเป็น “มากกว่าน้ำตาล”

สำหรับทิศทางของกลุ่ม KTIS ในอนาคตนั้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ.เกษตรไทยฯ กล่าวว่าจะพยายามเน้นไปที่ผลิตภัณฑ์จากบายโปรดัคส์มากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจโรงไฟฟ้าที่มีรายได้เติบโตดี ทำให้มองว่าเป็นธุรกิจที่มีอนาคต และรายได้จากธุรกิจโรงไฟฟ้าที่เข้ามาในปีนี้เป็นปี ก็จะทำให้สัดส่วนรายได้ในกลุ่มที่มากกว่าน้ำตาลจะเพิ่มขึ้นจากก่อนหน้านี้มีส่วน 20% เพิ่มขึ้นเป็น 30% และสัดส่วนรายได้จากธุรกิจน้ำตาลเดิมจะลดลงจาก 80% เหลือ 70% ทั้งในอนาคตจะพยายามผลักดันสัดส่วนรายได้จากธุรกิจที่มากกว่าน้ำตาลเพิ่มขึ้นเป็น 40% อีกด้วย

นอกจากนี้ จากการที่กลุ่มมีพันธมิตรจากญี่ปุ่นเข้าร่วมถือหุ้นในบริษัท คือ ชูมิโตโม คอร์ปอเรชั่น บริษัทเทรดดิ้งชั้นนำระดับโลก และนิสชิน ซูการ์ ผู้ผลิตน้ำตาลสีฟ้านรายใหญ่อันดับ 2 ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่มชูมิโตโม ด้วยนั้น ก็จะทำให้ความแข็งแกร่งในแต่ละด้านของทั้ง 3 บริษัทมาใช้ร่วมกัน

“ทางชูมิโตโมฯ และนิสชิน เข้ามาถือหุ้นในบริษัทระยะยาว ไม่ใช่แบบฉาบฉวย โดยชูมิโตโมฯ มีสาขา 170-180 แห่งใน 80 ประเทศทั่วโลก ถือว่ามีความแข็งแกร่งในด้านตลาด จะทำให้บริษัทสามารถขยายตลาดไปยังที่อื่นๆ ทั้งในตลาดอาเซียนและทั่วโลก ส่วนนิสชินฯ มีความเก่งในเรื่อง

ของโนว์ฮาวที่จะนำเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำตาลของกลุ่ม KTIS ให้มีความหลากหลายขึ้น ขณะที่กลุ่มเราเองมีความแข็งแกร่งในส่วนของวัตถุดิบ ที่จะนำความแกร่งของทั้ง 3 ส่วนมาใช้ร่วมกัน โดยเขายังมองว่า น้ำตาล ไม่ใช่แค่สินค้าคอมมูนิตีเท่านั้น แต่ยังมีมูลค่าในด้านอื่นได้อีกด้วย เช่นการนำไปทำเอทานอลอื่นๆ ประพันธ์ กล่าวและว่า ความร่วมมือต่างๆ กับพันธมิตรญี่ปุ่นของเราจะเห็นความชัดเจนมากขึ้นในปีหน้า

เขากล่าวอีกด้วยว่า ประเทศไทยค่อนข้างมีความได้เปรียบตรงที่เราเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ เป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากบราซิล และอยู่ในพื้นที่ที่คนบริโภคน้ำตาลสูง ทำให้การขนส่งไม่ไกลนัก ต้นทุนจึงถูกกว่า รวมทั้งการที่ต้นทุนการผลิตในประเทศลดลง ผลผลิตสูงขึ้น ก็ยิ่งทำให้ไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ดี นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีการต่อยอดธุรกิจให้เป็นมากกว่าน้ำตาล จากแนวทางการส่งเสริมการผลิตเอทานอลของรัฐบาลในปัจจุบันก็ถือว่าเดินมาถูกทางแล้ว เพราะถือเป็นน้ำมันบนดินที่ไม่มีความหมดไป

อีกทั้งรัฐบาลยังมีนโยบายที่จะลดพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสม ก็จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลได้อีก ดังนั้นพื้นที่ปลูกอ้อยจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้นทางกลุ่ม KTIS เองก็จะเน้นนำโนว์ฮาวเข้าไปพัฒนาเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้แก่เกษตรกรในกลุ่มให้สูงขึ้นไปกว่านี้อีก ซึ่งถือว่าชาวไร่อ้อยตอบสนองแนวทางของบริษัทนี้เป็นอย่างดีที่สุด